

# ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันอังคารที่ 21 เมษายน พ.ศ.2563

หม้ามองฟ้า เท้าเหยงดิน : ออร์แกนิก..โภชนาการไม่ได้สูง



ปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มใจที่จะจ่ายในราคาที่สูงขึ้น สำหรับอาหารที่มาจากการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้งที่พิสูจน์ไม่ได้ด้วยซ้ำว่าเป็นอินทรีย์จริงหรือไม่ และยังไม่มียานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ใดเลยบอกว่าอาหารที่ทำจากเกษตรอินทรีย์มีคุณประโยชน์กว่าอาหารที่ผลิตแบบปลอดภัยไร้สารตกค้าง ตรงกันข้าม

เมื่อไม่ได้รับปุ๋ยหรือธาตุอาหาร อย่างเพียงพอ... เก็บเกี่ยวมาแล้ว มีแนวโน้มคุณค่าทางอาหารอาจน้อยกว่าพืชที่ปลูกแบบปลอดภัยด้วยซ้ำ

งานวิจัยเห็นชัดที่สุดคือ ผลงานของนักวิจัยจาก London School of Hygiene & Tropical Medicine อ้างอิงจากเอกสารมากกว่า 50,000 รายการ และบทความที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 162 ฉบับ ที่ตีพิมพ์ในช่วงระยะ 50 ปี มาจนถึงปี 2551 เปรียบเทียบเนื้อหาของสารอาหารของอาหารที่ผลิตแบบออร์แกนิกและแบบทั่วไป วิเคราะห์สารอาหารหรือสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าทางโภชนาการ วิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และวิธีการที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ สรุปว่า...ไม่มีหลักฐานที่แสดงว่าอาหารที่ผลิตแบบอินทรีย์มีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่าอาหารที่ผลิตแบบปลอดภัยไร้สารตกค้าง งานวิจัยดังกล่าวตีพิมพ์ในวารสารโภชนาการคลินิก จากนั้นก็มียานวิจัยอีกไม่น้อยเกี่ยวกับเรื่องทำนองนี้ พร้อมกับตีพิมพ์ในวารสารงานวิจัยหลายฉบับ

ยังมีงานวิจัยล่าสุดจาก Chalmers University of Technology ประเทศสวีเดน ตีพิมพ์ในวารสาร Nature เมื่อปี 2561 ระบุชัดเจน... อาหารออร์แกนิกสามารถทำให้เกิดการปล่อยมลพิษได้มากกว่าการปลูกพืชแบบปลอดภัยไร้สารตกค้าง เกษตรอินทรีย์มีดีที่ปลอดภัย แต่ไม่ได้หมายความว่ามีความปลอดภัยมากกว่า...อย่าว่าแต่เราถูกหลอกเลย คนระดับรัฐมนตรียังหลงละเมอเข้าใจอะไรผิดไม่ต่างกัน

สะ-เล-เต

# ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

## ฉบับวันอังคารที่ 21 เมษายน พ.ศ.2563

ชื่อของเกษตร : 21 เมษายน 2563

นอกจากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา-19 ขณะนี้ เดือนเมษายนยังจัดได้ว่าเป็นเดือนแห่งความร้อน ที่สำคัญปีนี้ยังถือเป็นปีแห่งความแห้งแล้งอย่างหนักอีกปีหนึ่งคงปฏิเสธไม่ได้ว่าสถานการณ์ภัยแล้งได้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรไม่แพ้ใครระบาดเลยทีเดียวเพราะน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในภาคเกษตร ฉะนั้น เกษตรกรไทยก็ต้องปรับตัวหันมาปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนพืชที่ใช้น้ำมาก ซึ่งในเรื่องนี้กรมส่งเสริมการเกษตรก็ได้เป็นห่วงพี่น้องเกษตรกรโดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวรอบ 2 และไม้ผลที่เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้งเป็นอย่างมาก เผยข้อมูลภัยแล้งหนักมากสุดในรอบ 40 ปี

และเพื่อให้พี่น้องเกษตรกรสามารถผ่านพ้นสถานการณ์ภัยแล้งในปีนี้ได้ การสร้างการรับรู้ให้คำแนะนำเกษตรกรดูแลพืชผลอย่างถูกวิธีจึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง นายอชาต ชัยชาญ เลี้ยงประยูร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เผยว่า กรมส่งเสริมการเกษตรมีความห่วงใยพี่น้องเกษตรกรเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยแล้งในปี นี้ โดยในรอบปี 2562 ที่ผ่านมาประเทศไทยมีฝนตกน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งปีที่แล้วมีฝนตกทั้งปี 1,342.6 มิลลิเมตร เมื่อเทียบกับปีที่แล้งมากคือ ปี 2558 มีฝนตก 1,419.6 มิลลิเมตร จะเห็นได้ว่าปี 2562 ฝนตกน้อยกว่า ปี 2558 และจากข้อมูลกรมอุตุนิยมวิทยานับตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา ยังพบว่า ปี 2562 มีฝนตกน้อยที่สุดในรอบ 40 ปี โดยเฉพาะฤดูฝนในช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม ปีที่ผ่านมามีฝนตกทั้งประเทศเพียง 1,114 มิลลิเมตร น้อยกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 12 ทำให้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่หลายแห่งมีน้ำใช้การเหลือน้อยไม่เก็กร้อยละ 30 ของความจุอ่าง จำนวน 14 แห่ง เมื่อฝนตกน้อยน้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติก็มีเหลืออยู่น้อยเช่นกัน จึงไม่สามารถส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกตามปกติได้ แม้ระยะนี้จะมีฝนตกลงมาบ้างก็ตามแต่ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ ยังคงอยู่ในเกณฑ์น้อย

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรได้เตรียมการมาตั้งแต่ต้นฤดูแล้ง โดยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ออกเยี่ยมเยียนแจ้งข่าวเพื่อสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรได้ปรับตัวในภาคการผลิตและใช้น้ำอย่างประหยัด ทำให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวมาได้ แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาในบางพื้นที่ที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งกรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งว่าปีนี้จะประกาศเข้าสู่ฤดูฝนประมาณปลายเดือนพฤษภาคม และอาจเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงได้ตั้งนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงเร่งแจ้งเตือนเกษตรกรให้รับทราบสถานการณ์ตั้งแต่เนิ่นๆ โดยเฉพาะพืชที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด 2 กลุ่มคือ 1) การปลูกข้าวรอบที่ 2 เกรงว่าจะขาดแคลนน้ำได้เนื่องจากใช้น้ำมาก ซึ่งปีนี้เป็นคณะกรรมการวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งได้กำหนดพื้นที่การเพาะปลูกตามศักยภาพน้ำ มีแผนควบคุมพื้นที่การปลูกข้าวรอบที่ 2 ทั้งประเทศจำนวน 4.54 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 40 ของปีที่ผ่านมาที่กำหนดพื้นที่แผนควบคุม 11.21 ล้านไร่ ปัจจุบันภาพรวมของประเทศมีการเพาะปลูกแล้ว 6.56 ล้านไร่ จึงเกินแผนควบคุมแล้ว ร้อยละ 44 ซึ่งขณะนี้มีการเก็บเกี่ยวไปแล้ว ร้อยละ 37 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มี.ค. 2563) สำหรับพื้นที่ปลูกเกินแผนควบคุมไปค่อนข้างมากอยู่ในเขตลุ่มเจ้าพระยา มี

การเพาะปลูก 3.31 ล้านไร่ หรือร้อยละ 21.5 โดยเฉพาะในเขตชลประทานไม่มีแผนส่งน้ำให้ปลูกข้าว แต่มีผลการเพาะปลูกถึง 2.01 ล้านไร่ ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมชลประทานต้องทำงานหนักมากในปีนี้ 2) กล้วยไม้และไม้ผล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อาจเสี่ยงน้ำเค็มรุกเข้าสวนสร้างความเสียหายใน 9 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา นครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม มีพื้นที่เพาะวัง 57,106 ไร่ แบ่งเป็น กล้วยไม้ 10,784 ไร่ และไม้ผล 46,322 ไร่ ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรโดยให้คำแนะนำติดตามข้อมูลข่าวสารน้ำเค็ม รมัดระวังเรื่องการปิดเปิดประตูน้ำเข้าพื้นที่สวน การดูแลรักษาความชื้นในสวน ลดการคายน้ำของพืช การปรับลดการใช้ปุ๋ยเพื่อลดความเค็มที่เข้าสู่ต้นพืช การสำรองแหล่งน้ำในสวนของตนเอง รวมทั้งให้ความร่วมมือกับระบบการผลักดันน้ำเค็มของระบบชลประทาน

นอกจากนี้ ยังมีการเฝ้าระวังป้องกันเชิงรุกในพื้นที่ไม้ผลที่มีฝนตกน้อยกว่า 800 มิลลิเมตร ซึ่งได้วิเคราะห์แล้วเห็นว่าไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่ใช้เวลาปลูกนานกว่าจะให้ผลผลิต หากมีความเสี่ยงและตายจะทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบเสียโอกาสเรื่องรายได้ จึงได้สำรวจในพื้นที่จริงและประเมินพื้นที่ปลูกไม้ผลพื้นที่นอกเขตชลประทานใน 30 จังหวัด พบว่า จากพื้นที่ปลูก 2.66 ล้านไร่ มีความเสี่ยงที่จะขาดแคลนน้ำและอาจตายได้รวม 375,000 ไร่ โดยเฉพาะไม้ผลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มะม่วง ลำไย ส้มโอ กล้วยหอม เงาะ ส้มเขียวหวาน มังคุด และลิ้นจี่ จึงได้ดำเนินการนำข้อมูลส่งให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือเกษตรกร และให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าไปสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรในการดูแลรักษาสวนไม้ผลดังกล่าว พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยแล้งด้านการเกษตร ปี 2563 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับกรม เขต และจังหวัด เพื่อรวบรวมและติดตามสถานการณ์ภูมิอากาศ น้ำ ผลกระทบและความเสียหายด้านการเกษตร รวมถึงจัดทำรายงานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยได้เชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการประเมินสถานการณ์และการจัดการความเสี่ยงภัยแล้งในปี

และทั้งหมดนี้ก็เป็นความห่วงใยพี่น้องเกษตรกรที่ทางกรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องดังกล่าว ไม่แพ้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ในขณะนี้กันเลยทีเดียว